

Χ Ρ Ο Ν Ι Κ Α

ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΟΥ Δ. Σ. ΤΗΣ Ε.Κ.Ι.Μ. ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1960

Ὅσοι ἐξ ὑμῶν θὰ ἤθελαν νὰ κρίνουν τὸ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐπιτελεσθὲν ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας ἔργον, χωρὶς νὰ ἔχουν ὅπ' ὄψει ἐν σχεδίῳ τὸ κατὰ τὸ ἀρχόμενον ἔτος ἐπιτελεσθησόμενον, θὰ εἴρουν ἀναμφισβητήτως λίαν πενιχρὰν τὴν παροῦσαν ἐκθεσὶν πεπραγμένων. Πέραν τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας, ἡ δὲ οὐκ διεξήχθη κανονικῶς, τῆς συνεχίσεως τῶν περὶ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ Ἁγίου Μάρκου ἐργασιῶν καὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Β' τόμου τῆς Κρητικῆς Ἱστορικῆς Βιβλιοθήκης, οὐδὲν ἄλλο, πράγματι, οὐκ ὄντως ἔργον δυνάμεθα νὰ μνημονεύσωμεν. Μία τοιαύτη ὁμοιοτιμία τοῦ ἔργου τῆς Ἑταιρίας, ἐνῶ φαίνεται, δὲν εἶναι δικαία. Διότι ἂν τὸ Δ. Σ. δὲν ἔχη νῦν νὰ ἐπιβλέψῃ ἔργον, οὕτως εἰπεῖν, ἀποκρυσταλλωμένον, δύναται νὰ μνημονεύσῃ ἔντονον καὶ μεθοδικὴν προεργασίαν, τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὁποίας θὰ ἐμφανισθῶν δαψιλῆ κατὰ τὸ ἀρχόμενον ἔτος — τὸ δεκάτον ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἑταιρίας. Καὶ δὲν εἶναι, νομίζομεν, ὑπερβολή, ἂν σημειωθῇ ὅτι τὴν πρώτην δεκαετίαν τῆς ζωῆς τῆς, τὴν πλήρη ἔργου καὶ μόχθου, θὰ τιμῆσῃ ἐφέτος ἡ Ἑταιρία ὅχι, ὡς εἰθίσται, διὰ λόγων πανηγυρικῶν, ἀλλὰ πάλιν δι' ἔργου ἕκοντος τὴν σφραγίδα τῆς τε περισκέψεως καὶ τῆς τόλμης — ὡς θὰ δεიχθῇ περαιτέρω εἰς τὰ εἰδικώτερα κεφάλαια τῆς παρουσίας ἐκθέσεως. Ἐπιβάλλεται, ἐν τούτοις, διὰ νὰ γίνῃ ἀντιληπτόν, πόσον ἡ βαρεῖα αὐτῆς ὑπόσχεσις εἶναι ἐμπράγματος, νὰ σημειώσωμεν δύο λίαν χαρακτηριστικούς ἀριθμούς: Ἐναντι τῶν εἰς 281.500 δραχμὰς προϋπολογισθέντων ἐξόδων τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐφέτος ταῦτα προϋπολογίζονται εἰς δραχμὰς 783.500 μὲ ἐξησφαλισμένην τὴν ὑπερκάλυψιν τῆς πρωτοφανοῦς ταύτης, διὰ τὴν Ἑταιρίαν, δαπάνης.

Μετὰ τὴν γενικὴν ταύτην διαγραφὴν καὶ ἀποτίμησιν τῶν τε πεπραγμένων καὶ πραχθησομένων, προβαίνομεν ἤδη εἰς τὴν εἰθισμένην κατὰ κεφάλαια ἐκθεσιν.

Α'. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ. — Λεπτομερῆ ἀνάλυσιν τοῦ τε ἀπολογισμοῦ καὶ προϋπολογισμοῦ θὰ ἀκούσετε μετ' ὀλίγον. Ἐξ αὐτῶν προκύπτουν αἱ ἐξῆς γενικαὶ παρατηρήσεις: 1) Προϋπολογισθὴ διὰ τὸ παρελθόν ἔτος σύνολον ἐσόδων 283.346 δραχμῶν καὶ εἰσπραχθῆ ποσὸν δραχμῶν 625.696. Ἡ ὑπέρβασις αὐτῆ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων δὲν ὑποδηλοῖ ἐλλείψιν ἀκριβείας κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἀπεναντίας πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐνδειξίς τῆς προσηλώσεως τοῦ Δ.Σ. πρὸς τὴν παγιωθεῖσαν πλεον παράδοσιν τῆς Ἑταιρίας, καθ' ἣν τὰ μὲν προϋπολογισόμενα ἐσοδα δέον νὰ εἶναι στερωῶς τεθεμελιωμένα ἐπὶ τῆς βεβαιότητος, τὰ δὲ ἐξῆς ὅσα — ἀντιθέτως — νὰ προκαθορίζωνται καὶ πέραν τῶν ὁρίων τῆς βεβαιότητος. Δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον συνέβη, ὥστε τὰ πραγματοποιηθέντα τὸ παρελθόν ἔτος ἐξοδα ὑπελείφθησαν τῶν προκαθορισθέντων κατὰ 150.000 περίπου δραχμῶν. Καὶ διὰ μὲν τὴν πραγματοποιηθεῖσαν ὑπέρβασιν τῶν ἐσόδων πρέπει νὰ ὁμολογηθῶν χάριτες πρὸς τὸν τέως Νομάρχην Ἡρακλείου κ. Ἐμμ. Γαλανάκη, διότι ὑπέδειξε τὴν ἐπιδίωξιν εἰσπραξέως 400.000 δραχμῶν ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ τέως Ταμείου Ἐφεξερῶν Πολεμιστῶν Ἡρακλείου, τὸν βουλευτὴν κ. Ἐμμ. Κεφαλογιάννην διότι προφρόνως καὶ λυσίτελῶς ὑπεσώθησε ταύτην καὶ τὸν νῦν Νομάρχην κ. Γ. Νταουντάκη διότι ἐπίσης προφρόνως ἐνέκρινε τὴν ἄμεσον καταβολὴν τῶν χρημάτων. Διὰ

δὲ τὸν περιορισμὸν τῶν δαπανῶν πρέπει νὰ εὐχαριστήσωμεν τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἰγπηροσίαν, ἰδίᾳ δὲ τὸν Ἐφροῦν κ. Νικόλαον Πλάτωνα, διὰ τὴν ὑπ' αὐτῆς ἀνάληψιν μέρους τῆς δαπάνης τῶν περὶ τὸν Ἅγιον Μάρκον ἐργασιῶν, ὅθεν κυρίως ἡ ἐπελθούσα μείωσις τῶν ἐξόδων τῆς Ἐταιρίας. Μετ' εὐγνωμοσύνης ὀφείλομεν ἐπίσης νὰ μνημονεύσωμεν τὸν Δῆμον Ἡρακλείου, τὴν Διευθυνσιν Κρατικῶν Λαχείων, τὴν ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικὴν Ἐταιρίαν καὶ τὰ Φιλανθρωπικὰ Ἰδρύματα Ἀνδρέου καὶ Μαρίας Καλοκαιρινοῦ διὰ τὰς πρὸς τὴν Ἐταιρίαν εἰσφορὰς αὐτῶν. 2) Ὁ ὄγκος τῶν διὰ τὸ ἀρχόμενον ἔτος προϋπολογισθέντων ἐξόδων — 783.000 δρχ. — εἶναι βεβαίως μέγας, συγκριτικῶς πρὸς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν παρελθόντων ἐτῶν, ἀλλὰ εἶναι καὶ ἐντελῶς ἀνάλογος ἄφ' ἑνὸς μὲν πρὸς τὰ προκαθοριζόμενα ἔσοδα — 803.315 δρχ. —, ἄφ' ἑτέρου δὲ πρὸς τὰ μεγάλα καὶ ἔκτακτα ἔργα, ὧν τὴν ἐπιτέλεσιν ἀνέλαθεν δι' ἑφέτος ἡ Ἐταιρία: α) τὴν πλήρη ἀποκατάστασιν τοῦ Ἁγίου Μάρκου καὶ τὸν ἐξοπλισμὸν αὐτοῦ ὡς χώρου πνευματικῆς ἐκκλησίας τῆς πόλεως, β) τὸ ἐν Ἡρακλείῳ μέλλον νὰ λάβῃ χώραν Πρῶτον Διεθνὲς Κρητολογικὸν Συνέδριον καὶ γ) τὴν ἴδρυσιν ἐν τῇ πόλει Ἀναθηματικῆς Στήλης τοῦ Νικηφόρου Φωκά. Τὸ μέγεθος τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τούτων ἐκτάκτων δαπανῶν δὲν πρέπει βεβαίως νὰ τὼσωμεν μετὰ φόβου, ἔχοντες πάντοτε ἐν ὄψει ὅσα ἐν ἀρχῇ τῆς παρουσίας διεπιστώθησαν, ἀλλὰ καὶ δὲν εἶναι φρόνιμον νὰ τὸ περιφρονήσωμεν. Σύσσωμος ἡ Ἐταιρία, ἰδίᾳ δὲ τὸ μέλλον νὰ ἐκλεγῇ Δ. Συμβούλιον, ἐπιβάλλεται νὰ ἐπιδείξῃ ἀνένδοτον δραστηριότητα, ὥστε τὸ κρίσιμον τοῦτο ἔτος, καθ' ὃ ἐπιπέφεται μία δεκαετία πλουτοῦ ἀγῶνος, νὰ ἀποβῇ ἀντάξιον τῆς ἱστορίας τῆς.

Β'. ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΚΡΗΤΗΣ. — Ὡς καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, τοῦτο ἐλειτούργησε κανονικῶς μετὰ Διευθυντὴν τὸν κ. Ἀ. Γ. Καλοκαιρινόν — συνεφορευόντων μετ' αὐτοῦ τῶν κ. Ν. Πλάτωνος καὶ Μ. Γ. Παρλαμᾶ —, ἐπιμελήτριαν τὴν κ. Σ. Πλάτωνος καὶ μετὰ τὸ αὐτὸ ὡς καὶ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη προσωπικόν. Ἐξακολουθεῖ, ἐν τούτοις, νὰ συντελῇ εἰς τὴν ἀτομίαν τῆς ἐν αὐτῇ κινήσεως ἐπισκεπτῶν καί, κατ' ἀκολουθίαν, εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ οικονομικοῦ παθητικοῦ τῆς λειτουργίας του ἢ ὑπὸ τῶν τουριστικῶν πρακτορείων μὴ περίληψις τούτου εἰς τὰ προγράμματα τῶν ξέσων ἐκδρομῶν. Διὸ καὶ παραμένει πάντοτε ὡς ἔντονον desideratum ἡ θεραπεία τῆς παραλείψεως ταύτης. Ἀνεξαρτήτως ὁμως τῆς προσωρινῆς, ὡς ἐλπίζομεν, ἀτομίας τῆς κινήσεως τῶν ἐπισκεπτῶν τοῦ Μουσείου, τὸ Δ. Σ. ἔκρινεν, ὅτι τὸ κτηρίον, ὡς ἔχει σήμερον, δὲν ἐπιτρέπει οὔτε τὴν ἀνετον ἐκθεσιν τῶν ὑπαρχουσῶν ἤδη συλλογῶν οὔτε πολλῶν μᾶλλον τὴν ἐπέκτασιν τούτων. Διὸ καὶ ἀπεφάσιζε, κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ κ. Ἀ. Γ. Καλοκαιρινοῦ — προτιθεμένου νὰ προσφέρῃ δωρεὰν καὶ τὸ ἀναγκαῖον οἰκόπεδον — τὴν ἐπέκτασιν τοῦ κτηρίου δι' ἀνεγέρσεως νέας πτέρυγος ἐμβαζοῦ 100 · 120 τετρ. μέτρων, ἐνέγραψε δὲ δι' ἑφέτος εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς Ἐταιρίας τὸ ποσὸν τῶν 40.000 δραχμῶν διὰ τὴν σύνταξιν τῆς σχετικῆς μελέτης. Σημειωτέον δὲ ἡ πρὸς ἐπέκτασιν τοῦ Μουσείου δωρεάν, προχειρῶς προϋπολογισμένη εἰς 800 · 900.000 δραχμῶν, κατὰ μίκρον μόνον ποσοστὸν θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ καλυφθῇ ὑπὸ τῆς Ε.Κ.Ι.Μ. Προβάλλει ὅθεν ἡ ἀνάγκη ὅπως τὸ νέον Δ. Σ. μεριμνήσῃ ἰδιαιτέρως δι' ἐξεύρεσιν τῶν πρὸς τοῦτο ἀναγκασιούτων πόρων.

Ἀναλυτικώτερον τὰ κατὰ τὸ Ἱστορικὸν Μοσεῖον ἔχουν ὡς ἀκολουθοῦς:

1) Συλλογαί. Αἱ μουσειακαὶ συλλογαὶ ἐπλουτίσθησαν δι' ἀγορὰς, περιουσιολογῆς καὶ δωρεῶν μετὰ 78 ἐν ὅλῳ νέα ἀντικείμενα καταχωρισθέντα εἰς τὸν Γενικὸν Κατάλογον ὑπ' αἵθ. ἀριθ. 1732 - 1809. Ἐκ τούτων 39 (κατὰ τὸ πλεῖστον ἀραβί·

κά, βυζαντινά και ένετικά νομίσματα, γλυπτά τυνα και έπιγραφαι, φορηται εικό-
νες 10' αιώνας και έργα μικροτεχνίας) ανήκουν εις την Βυζαντινήν - Μεσαιωνικήν
Συλλογήν 4 εις τὸ 'Ιστορικὸν Τμήμα και 35 εις την Λαογραφικὴν Συλλογήν. Δω-
ρεάς προσήνεγκον οί κ. Ζαχαρίας Τσικριτοῦς (ἀργυρᾶν μάχαιραν τοῦ πατρός του
δπλαρχηγού Δημητρίου Τσικριτοῦ), Georges Miles (ἀργυροῦν ἀναμνηστικὸν με-
τάλλιον τῆς ἐπανάστασεως τοῦ 1866 - 68) και Γεώργιος Μασάρος (τρία ξυλόγλυ-
πτα ἀντικείμενα λαϊκῆς τέχνης).

2) Βιβλιοθήκη. Ἡ Βιβλιοθήκη τῆς Ἑταιρίας ἐπλουτίσθη κατὰ τὴν διάρ-
κειαν τοῦ λήξαντος ἔτους με 40 τόμους και φυλλάδια. Δωρεάς βιβλίων προσήνε-
γον τὸ 'Ίδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἵμου και οί κ. Ἄ. Γ. Καλοκαιρινός,
Μ. Ι. Μανουσάκας, Ν. Β. Τωμαδάκης, Π. Πρεβελάκης, Α. Ἀλεξίου, Ἑλ. Πρεβελάκης,
Ν. Ἀνθριώτης, Σπ. Πλατάκης, Μ. Δερμιτζάκης και Γ. Καραταράκης. Ἐπίσης ἡ κ.
Ἑλένη Καζαντζάκη ἀπέστειλεν 5 νέας ἐκδόσεις ἔργων τοῦ Νίκου Καζαντζάκη.

3) Ἀρχεῖον. Δωρεάς ἀρχεῖακοῦ ὀλικοῦ προσήνεγκον ὁ κ. Ζαχ. Τσικριτοῦς
(17 ἔγγραφα τῶν ἐτῶν 1878 κ. ἐξ. ἐκ τοῦ ἀρχεῖου τοῦ πατρός του Δημ. Τσικρι-
τοῦ), οί υἱοί Γεωργίου Μαθιουδάκη (4 ἱστορικοῦ ἐνδιαφέροντος φωτογραφίας
τῶν ἐτῶν 1908 - 1911), ἡ κ. Κλειῶ Λεοντίδου (9 ἔγγραφα κ.λ.π. ἀντικείμενα ἐκ
τοῦ ἀρχεῖου τοῦ Γ. Ἰδομενέως Μαρκατάτη τῶν ἐτῶν 1810 - 1855) και ὁ κ. Δη-
μήτριος Νοτόπουλος (θίσκον μακρᾶς διαρκείας με σύγχρονα δημοτικὰ τραγούδια).

4) Κίνησις ἐπισκεπτῶν. Κατὰ τὸ 1960 τὸ Μουσεῖον ἐδέχθη 4.106 ἐν
ὄλφ ἐπισκέπτας (2.917 ἑλλήνας και 1.189 ξένους), ἐξ ὧν 1978 ἐπὶ πληρωμῇ εἰσι-
τηρίου και 2.128 δωρεᾶν. Τὸ σύνολον τῶν εἰσπράξεων τοῦ Μουσεῖου κατὰ τὸ λή-
ξαν ἔτος ἀνήλθεν εις 11.894 δραχμάς, ἐξ ὧν δρχ. 9.890 ἐκ διαθέσεως εἰσιτηρίων,
δρχ. 1.614 ἐκ πωλήσεως ἐντύπων (δδηγῶν και ἐπιστολικῶν δελταρίων) και δρχ.
390 ἐκ πωλήσεως δειγμάτων κρητικῆς λαϊκῆς τέχνης.

Γ'. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ. — Εἰς τὸν
τομέα τοῦτον τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Δ. Σ. ἐστράφη, ὡς εἰκόσ, κατὰ κύριον λόγον εις
τὴν ὀλοκλήρωσιν τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ μεσαιωνικοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Μάρκου.
Παρά τὴν καταβληθεῖσαν προσπάθειαν ἀπὸ μέρους τοῦ Δ. Σ. τῆς Ἑταιρίας, ὅσον
και τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἰπηρεσίας, κωλύματα τινὰ δὲν ἐπέτρεψαν τὴν ἔναρξιν
τῶν ἐργασιῶν τῆς Δ' και τελευταίας φάσεως πρὸ τοῦ Νοεμβρίου τοῦ λήξαντος
ἔτους. Αἱ ἐργασίαι πάντως αὗται—ἀνακατασκευὴ τοῦ προσπίφου, κατασκευὴ χώρων
ὕγεινῆς, συμπλήρωσις ἐπιχρισμάτων, διαμόρφωσις κιδῶν κ.λ.π.—ἐκτελοῦνται ἤδη
με τὴν ἐπιτροπομένην ὑπὸ τῆς φύσεως τοῦ ἔργου ἔντασιν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ
ἐταίρου μηχανικοῦ κ. Ἄλ. Μανιδάκη, παραλλήλως δὲ παρηγγέλλησαν, βάσει σχε-
δίων ἐκπονηθέντων ὑπὸ τοῦ ἐταίρου κ. Κ. Λασιθιωτάκη, και τὰ ξύλινα θυρώματα
τοῦ ναοῦ. Ἡ γενικὴ περαίωσις τοῦ ἔργου προβλέπεται κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ τρέ-
χοντος ἔτους. Ἡ ἀπαιτούμενη πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ὡς ἄνω ἐργασιῶν δαπάνη προ-
ϋπολογίζεται εις 300.000 δραχμῶν ἐν ὄλφ, ἐξ ὧν 100.000 δρχ. διετέθησαν ἤδη
ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἰπηρεσίας ἐκ τῶν κεφαλαίων ἐπενδύσεων τοῦ 1960, ἔτε-
ραι 100.000 δρχ. προβλέπεται ὅτι θὰ διατεθοῦν ὁμοίως ἐκ τῶν κεφαλαίων ἐπεν-
δύσεων τοῦ 1961, αἱ δὲ ὑπόλοιποι 100.000 δρχ. ἐνεγράφησαν εις τὸν προϋπολογι-
σμὸν τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας διὰ τὴν τρέχουσαν χρῆσιν.

Τὸ νέον Δ. Σ. ἔχει ἐπὶ πλέον πρὸ αὐτοῦ τὸ ἔργον τοῦ ἐξοπλισμοῦ τῆς αἰθού-
σης διὰ φωτιστικῶν σωμάτων, καθισμάτων, λογεῖου κ.λ.π., ὥστε νὰ εἶναι αὕτη
χρήσιμος κατὰ τὸν Σεπτέμβριον, ὅταν θὰ γίνῃ ὁ ἐγκαταστάσιμος τῆς διὰ τῆς ἐν αὐ-
τῇ συγκλήσεως τοῦ Ἀ' Διεθνoῦς Κρητολογικοῦ Συνεδρίου. Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς

δαπάνης ταύτης ἐνεγράφη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν πίστωσις 160.000 δραχμῶν.

Ἐπὶ τούτοις, διὰ τὴν λειτουργίαν κατὰ τὸν ἀρχικὸν σκοπὸν τῆς ἀποκαταστάσεώς του τὸ περιφανὲς τοῦτο κτήριον, ὡς αἰθουσα δηλονότι Γραμμάτων καὶ Γε. χνῶν, ἐκρίθη ἀναγκαῖα ἢ ἀπὸ τοῦδε πρόβλεψις τοῦ τε τρόπου καὶ τῆς δαπάνης τῆς λειτουργίας του. Διὰ τοῦτο πρέπει ἡ παροῦσα Γεν. Συνέλευσις νὰ ἐξουσιοδοτήσῃ τὸ νέον Συμβούλιον διὰ τὴν συντάξῃ ἕνα Κανονισμὸν Λειτουργίας, ὃ ὅποιος νὰ ὀρίξῃ εἰδικῶς ἐντεταλμένους διαχειριστὰς τῆς αἰθούσης καὶ νὰ καθορίξῃ τὰ τε δῆρια καὶ τοὺς ἔδρους τῆς χρήσεως αὐτῆς.

Δ'. ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΡΗΤΟΛΟΓΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ. — Ἡ Ἑταιρία ἐκρινεν ἤδη ἀπὸ πέρυσιν ἐπιβεβλημένον νὰ τιμῆσῃ τὴν ἐφετεινὴν χιλιοστὴν ἐπέτειον τῆς ἀνακτίσεως τῆς Κρήτης ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν. Ὡς προσφορώτερος τρόπος ἀποδόσεως τῆς τιμῆς ταύτης — σύμφωνα καὶ πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῆς Ε.Κ.Ι.Μ. — ἐκρίθη ἀφ' ἐνὸς μὲν ἡ ὀργάνωσις καὶ διεξαγωγή ἐν Ἑρακλείῳ Διεθνoῦς Κρητολογικοῦ Συνεδρίου, εἰς τὸ ὅποιον νὰ προσκληθῶσιν οἱ πάσης φύσεως ἐρευνηταὶ τῆς καθόλου Κρητικῆς Ἱστορίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἀνέγερσις Ἀναθηματικῆς στήλης μετὰ χαλκίνου μεταλλοῦ τοῦ Νικηφόρου Φωκᾶ. Ἡ δὲ τὸ Δ. Σ. εὐρίσκειται εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἀνακοινώσῃ τὰ ἀκόλουθα διὰ τὸ Κρητολογικὸν Συνέδριον :

1) Συνεκροτήθη ἡ Τμητικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Συνεδρίου ἐκ τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Κρήτης, τοῦ ἐξοχ. ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας Ἰπουργοῦ καὶ τῶν Κρητῶν καθηγητῶν ἀνωτάτων σχολῶν κ. Ἰωάννου Καλιτσουάνη, Κων/νου Ἡλιάκη, Δημ. Καλιτσουάνη, Γ. Κουρμούλη, Στυλ. Καψωμένου, Ἐμμ. Κριαρᾶ, Παντελῆ Πρεβελάκη, Νικολάου Τωμαδάκη καὶ Ἀνδρέου Φυτράκη, ἀπάντων προφορῶν ἀποδεχθέντων τὴν συμμετοχὴν των, δι' ἣν, τμητικὴν διὰ τὴν Ἑταιρίαν, ἐκδήλωσιν τοῖς ἐκφράζομεν πολλὰς εὐχαριστίας. 2) Συνεκροτήθη ἐπίσης ἡ Ὄργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκ τοῦ καθηγητοῦ κ. Ν. Β. Τωμαδάκη ὡς Γενικοῦ Γραμματέως, τῶν κ. Νικολάου Πλάτωνος καὶ Μ. Ι. Μανούσακα ὡς εἰδικῶν Γραμματέων καὶ τῶν Προέδρου, Γραμματέως καὶ Ταμίου τοῦ Δ. Σ. τῆς Ε.Κ.Ι.Μ. ὡς μελῶν. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη συνέταξε τὸν Κατάλογον τῶν Συνέδρων, περιλαμβάνοντα 141 ἐν ὄλῳ ἐπιστήμονας, ἐξ ὧν 65 ἕξοι. 3) Καθωρίσθη ὡς χρόνος συγκλήσεως τοῦ Συνεδρίου τὸ τρίτον δεκαήμερον τοῦ Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. 4) Ἀπεστάλησαν αἱ προσκλήσεις μετὰ σχετικῆς ἐγκυκλίου πρὸς τὰ μέλη. Σημειοῦται σχετικῶς ἡ εὐόνοτος ἐνδειξις, ὅτι πολλοὶ τῶν προσκληθέντων ἔσπευσαν νὰ ἀπαντήσουν ἀσμένως δηλοῦντες ἀποδοχὴν τῆς προσκλήσεως. 5) Δοθέντος ὅτι, καθ' ἃ ἀπεφασίσθη, ἡ Ἑταιρία θὰ ἀναλάβῃ δαπάνην πλήρους φιλοξενίας τῶν Συνέδρων, ἐνεγράφη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς ἀρξάμενης χρήσεως σχετικὴ ἐκ δραχμῶν 160.000 πίστωσις, ἐκρατήθησαν δὲ ἤδη τὰ ἀναγκασιότατα δωμάτια εἰς ξενοδοχεῖα τῆς πόλεως.

Συντελέσθη οὕτω ὅλη ἡ προεργασία διὰ τὴν ὀργάνωσιν τοῦ Ἀ' Διεθνoῦς Κρητολογικοῦ Συνεδρίου, ἡ προσδοκωμένη ἐπιτυχία τοῦ ὁποῦ δὲν θὰ συμβᾶλλῃ ἀπλῶς εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς χιλιοστῆς ἐπετείου τῆς λήξεως τῆς ἐν Κρήτῃ Ἀραβοκρατίας, ἀλλὰ — ὅπερ σπουδαιότερον — θὰ συντελέσῃ οὐσιωδῶς εἰς τε τὴν προσδοκοῦσιν τῆς περὶ τὴν Κρήτην ἐρεύνης διὰ τῶν ἐν τῷ Συνεδρίῳ γενησομένων ἀνακοινώσεων καὶ εἰς τὴν καλυτέραν διεθνῆ προβολὴν τῆς Νήσου.

Ὡς πρὸς τὴν ἀνέγερσιν τῆς Ἀναθηματικῆς Στήλης, δι' ἣν προβλέπεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας δαπάνη 120 000 δραχμῶν, οὐδὲν τὸ θετικὸν ἐπιτεύχθη εἰσέτι, διὸ τὸ νέον Συμβούλιον πρέπει νὰ μεριμνήσῃ ἀμέσως διὰ τε τὴν ἀνάθεσιν τοῦ ἔργου εἰς τὸν κατάλληλον γλύπτην καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς μετὰ τοῦ Δήμου Ἑρακλείου ἀπαιτουμένης συνεργασίας.

Ε'. ΔΙΑΦΟΡΑ. — Εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ Ἐκδόσεων τῆς Ἑταιρίας προβλεπομένην σειράν τῆς Κρητικῆς Ἱστορικῆς Βιβλιοθήκης προσετέθη καὶ δεύτερος τόμος, ὁ ὅποιος εἶναι πᾶνγμα τοῦ συμπολίτου φιλολόγου κ. Ν. Παναγιωτάκη μετὰ τίτλον «Θεοδόσιος ὁ Διάκονος καὶ τὸ ποίημα αὐτοῦ Ἕλωσις τῆς Κρήτης».

2) Ἀπεφασίσθη ἡ ἐκδόσις τοῦ «Τοπογραφικοῦ Καταλόγου» τοῦ Gerola κατὰ μεταφράσιν τοῦ ἑταίρου κ. Κ. Λασιθιωτάκη, μεριμνήσαντος συγχρόνως, πρὸς τῇ μεταφράσει, διὰ τε τὴν ἐνημέρωσιν τῆς παλαιᾶς ταύτης ἐκδόσεως μετὰ τὰ πορίσματα τῆς νεωτέρας ἐρεύνης περὶ τοὺς ἐν Κρήτῃ τοιχογραφημένους ναοὺς καὶ διὰ τὴν συναγωγὴν γενικωτέρων τινῶν καὶ λίαν ἐνδιαφερόντων συμπαρασμάτων.

3) Συνεχίσθη καθ' ὅλον τὸ ἔτος, περατοῦται δὲ ὁσονοῦπω, ἡ ταξινομήσις τῶν ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Κρήτης ἀποκειμένων Ἀρχείων τῆς Δημογεροντίας Ἱερακλείου, ἐργασθέντων πρὸς τοῦτο, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, τοῖς ἑταίρου κ. Σπυρ. Πλατάκη καὶ τῆς ἐπιμελητρίας τοῦ Ἱστορικοῦ Μουσείου κ. Σωσῆς Πλάτωνος, ἃ ποβαίνει δ' οὕτω χρήσιμον πολύτιμον ὕλικόν τῆς προσφάτου Κρητικῆς Ἱστορίας.

4) Τὸ Δ. Σ., ἀποθλέπον πάντοτε συμπαθῶς κατὰ τὸ Καταστατικὸν τῆς Ἑταιρίας πρὸς πᾶσαν προσπάθειαν διασώσεως τῶν μορφῶν τοῦ Κρητικοῦ Πολιτισμοῦ εἴτε ἐπιστημονικὴν εἴτε καὶ δημώδη, ἐπεχορήγησε τὴν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ θνήσκειν τὴν Κρήτην» ἔμμετρον λαογραφικὴν συλλογὴν τοῦ κ. Ἰω. Καρταράκη διὰ τοῦ ποσοῦ τῶν 2.000 δραχμῶν.

ΣΤ'. ΣΩΜΑΤΕΙΑΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ. — Ἡ Ἑταιρία ἐθρήνησε κατὰ τὸ λήξαν ἔτος τὸν θάνατον δύο διακεκριμένων τακτικῶν ἑταίρων, τοῦ Νικολάου Τζανάκη, ὑποδιευθυντοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, καὶ τοῦ ποιητοῦ καὶ δημοσιογράφου Θρασυβούλου Σταυράκη, προσέτι δὲ καὶ ἐνὸς ἀντεπιστελλόντος μέλους, τοῦ Ἐπισκόπου Ἱεραῶς καὶ Σητείας Φιλοθέου. Διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Θρασυβούλου Σταυράκη ἡ Ἑταιρία δὲν ἐστερήθη ἀπλῶς ἐνὸς ζωτικωτάτου μέλους, ἀλλὰ καὶ ἔχασε τὴν, οὕτως εἰπεῖν, ζῶσαν ἐπαφὴν ἣν εἶχε μετὰ τοῦ ἐκ τῶν θεμελιωτῶν τῆς νεωτέρας Κρητολογίας Νικολάου Σταυράκη, τοῦ ὁποίου υἱὸς ἦτο ὁ ἐκλιπών.

Εἰς τὰ ἀντεπιστέλλοντα μέλη προσετέθησαν οἱ κ. Ροῦσος Καπετανάκης, Δῆμ. Μυρχος Ἀγίου Νικολάου, καὶ Νικόλαος Στρατάκης, λογοτέχνης. Ὡς ἀντεπιστέλλοντα μέλη ἐξελέγησαν ἐπίσης, διαγραφέντα τῶν τακτικῶν λόγῳ μετοικήσεως, ὁ κ. Γεώργιος Ρασιθάκης καὶ ἡ κ. Κατίνα Τσατσαρωνάκη.

Τοιαύτη, ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, ὑπῆρξεν ἡ δρᾶσις τοῦ Δ. Σ. κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος. Ἐν ὄψει ἤδη καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ πεπραγμένων καὶ τῶν περὶ τοῦ μέλλοντος σχεδιασθέντων, ὡς ταῦτα ἀνωτέρω διεγράφησαν, καλεῖσθε νὰ κρίνετε καὶ νὰ ἀναμετρήσετε μετὰ περινοίας τὴν ὑπάρχουσαν εὐθύνην διὰ τε τὸ παρελθόν καὶ τὸ μέλλον.

Ἐν Ἱερακλείῳ τῇ 29ῃ Ἰανουαρίου 1961

Ὁ Πρόεδρος
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Ὁ Γραμματεὺς
ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΣ